

PETERSON, C. P

**Universal-poem och teori-vågbrytare /
författad och utgifven af C.P. Peterson**

Chicago, Ill. : C.P. Peterson
1880

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

PETERSON, C.P.

Universal-poem

Vitt. 50

(Pm)

o

Chicago
1880

Kungl. bibliotek

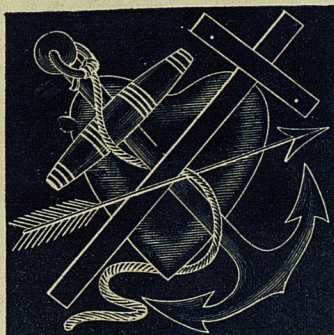

0 0000 000134800

Universal-Poem

—OCH—

Teori-Vågbytare.

*Låt de sinnebilder fyra,
Bevinga hjertats lyra,
Låt tanken gå från "gruset,"
Samt bed om del i ljuset!*

Joh. 1: 9; 8: 12; 9: 5; 12: 35, 36.

—♦♦♦—
FÖRFATTAD OCH UTGIFVEN

—AF—

C. P. PETERSON,

CHICAGO, ILL., 1880.

Universal-Book

Teori-Vagblytare

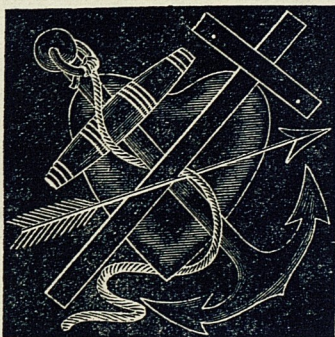

C. P. PETERSON
CHICAGO, ILL. 1880

Universal-Poem

—OCH—

Teori-Vågbrytare.

*Låt de sinnebilder fyra,
Bevinga hjertats lyra,
Låt tanken gå från "gruset,"
Samt bed om del i ljuset!*

Joh. 1: 9; 8: 12; 9: 5; 12: 35, 36.

FÖRFATTAD OCH UTGIFVEN

—AF—

C. P. PETERSON,

CHICAGO, ILL., 1830.

Universitetet

—100—

Teori-Vägring

Den första delen
behandlar
de grundläggande
begreppen
och deras
förhållanden
till varandra.

FÖRSTÄMMANDE OCH UTGIFVEN

C. P. PETERSSON
CHICAGO, ILL., 1890

Ofvanstående plansch är en svag profil af Gud den eviges boningar, eller med andra ord: det representerar universeum.

Vi känna till det att hvart man än reser på denna lilla glob vi bevista i Guds oändliga universalbyggnad, så se vi hvad vi på människospråk kallar stjernor, kometer, planeter, m. m.

Utän tvifvel är Guds afsigt med de myriader i rymden kretsande globar annat än hvad människan i allmänhet på denna globen tror derom; ty blott tänk på: "Gud är evig, utan begynnelse och ända," och detta förstå vi är i tvåfaldig mening; ty låt vår tanke utgå från jorden, rätt fram igenom rymden, hvad se vi? jo att Gud är stor, och evigt hans bönningar; ty vi gå förbi globen Månan, Mercury, Venus, Mars, Jupiter, Saturnus, Georgian, Asteroids, Fixstjernor och constellation efter constellation försvinner i fjerran bakom oss under det vi färdas framåt i den omätliga rymden. Under det vi så färdas framåt se vi till höger och venster nya verldar, hundratals olika kometer, brinnande verldar och verldar med stel och kall skorpa möta våra ögon.

Låt tanken gå en million mil i minuten och låt oss resa med denna hastighet i en million år, så ha vi ändå i sanning just begynt att mäta samt färdas i Guds oändliga hemvisst!! och jag är viss på att Gud har (på människospråk) otaliga verldar som löpa sin majestätiska bana, med ett organiskt och botaniskt växtrike på, dock mer och mindre utvecklade; ty "allting hafver sin tid." Och äfven är jag viss på att Gud har befolkade verldar hvarest frid, sällhet och kärleksfull sammanvaro eger rum i rikaste mått; ty ett evigt kärleksfullt väsende, som Gud är, har

hittills haft föga glädje af det människoslägte han har på denna lilla verld planteradt, [dock tror jag att en tid kommer äfven på denna jorden, då Guds kärlek och frid kommer i full besittning af människohjertat, men den tiden är ännu ganska fjerran!] Men under denna vår globs utvecklingsgrader bor Gud, som människan i allmänhet säger, "i himmelen." Hvad de egentligen dermed mena, det veta ganska få. Jag är dock viss på att Gud ej är atmosfærisk, icke heller äter man och dricker Gud, ej heller man honom inandas med luften genom näsan; nej, mina vänner! Gud, Kristus samt deras råd (menschligt talat) eger i sanning substantiel existens; men i en gradie och ställning så vi, vi usla, kortfattade syndare af "jordens jordiska," ej eger förståndskrafter starka nog eller utvecklade att ens en timmas tid tänka oss in i Guds väsende och egenskaper. Men den *sant* rättfärdige har en tid att vänta, då han kommer i full besittning af egenskapen att kunna se och förstå och känna Gud den odödlige! Jag talar här af hjertats på fakta bygda öfvertygelser.

Nu genomse det följande, lägg noga vakt till orden. Jag ser till sist, och märker visst att jag en "pygme" vorden.

hittills varit föga gläde af det mänskliga han
kan på denna lilla värld skådespelt, dock tror jag
att en tid kommer, äfven på denna jord, då Guds
kärlek och frid kommer i full betydning af mäns-
klighet, men den tiden är redan ännu förtid.
Men under denna vår glösa afseende, så
Guds, som människans förmåga att söka i denna
levnaden, tyvärr de egentliga betydelse med det
genom att jag är lycklig på att Guds i min-
stärsk, såsom helles äro min och Guds Guds-
lar med honom i minnes med äfven honom i min-
det, min ännu, Guds, Kärleks samt hans äro
människa, såsom en i minnes äfven i minnes
att en grund och ställning som en i minnes
hög värde, som i minnes, af en i minnes
kräfter starka, som i minnes, såsom en i min-
nes till Guds, som i minnes, som i minnes
Men den som rättfärdige, som i minnes, så
han kommer i full betydning af Guds kärlek
en äfven i minnes och i minnes, såsom i minnes
talar till i minnes på till Guds kärlek.
Nu genom det följande, såsom i minnes, till
ordet, såsom till sät, och i minnes, såsom i minnes
i minnes, såsom i minnes.

I begynnelsen skapades himmel och jord,
 Det kan ju ej jäfvas — det lärers Guds ord;
 Men himlar äro många och glober väl så.
 Hur mången der lefva — ho kan det förstå!?
 Kometer, planeter och stjernor vi kalla,
 Det finnes visst lif och växt på dem alla?
 Ty Gud är ju evig i tvåfaldig mening,
 Så verldarna ock i oändlig förening!!
 Vår jord är ett stoftgrand utjemte de andra,
 Dock hvar har sin bana bestämd till att vandra.
 De gå sina cirklar, ty rymden är stor;
 Och skaparen brukar ej kedja och lod.
 Vår jordglob har säkert en lysboll förr varit,
 Som solgloben är i närvarande tid;
 Om millioner år har framfarit.
 Vi må ej förundras dervid.
 Ty eldsprutande bergen oss säga: att eld under skor-
 pan än gror,
 Och få äro de oss kan säga hvad mysterium i rym-
 derna bor.
 För tolf tusen år bak i tiden hur såg det då ut på
 vår glob?
 Jo, mång klerozaures och mastodont då funnos,
 Som nu ej mera finnas till;
 Och tusendetals flygande drakar,
 Måhända ock springande sill.

Ja dyster och ödslig var jorden väl då,
 När djuren allena var herrar derpå.
 Djurens och växtrikets herre var icke danad af Gud.
 Omsider han gjordes af lera och lif han emottog af
 Gud.

Det animaliska lifvet af Gud han då fick.
 Och förnöjd och okunnig i eden ingick.
 Ty skaparen hade en *lust-gård* planterat,
 Den människohand ej hade handterat.
 Den platsen blef Adam förunnat,
 Tills människans öde af Gud blef förkunnat.
 Han odlade lök och meloner,
 Samt gjorde sig vin utaf bruna citroner.
 Begärelsen hade i honom ej rot?
 Han vall'de gazeller förutan all knot.
 Han kände ej kläder, ej blygd och ej törst,
 Af skapade tingen han kände sig störst.
 Ja mången har moder men Adam ej så;
 Han kunde ej heller sin hitkomst förstå.
 Han var aldrig "baby," han hade ej amma,
 Han kunde ej glädja och fröjda sin mamma.
 Han gick ej i skola, han lönte ej prest;
 Han såg icke ångbåt ej heller jernvägens häst.
 Han hade ej bråk uti teologi,
 Han hade ej böcker om filosofi.
 Det var då ej vot om att bli president,
 Det var då ej skola, ej heller student.
 Det fans då ej prest eller kappa och krage;
 Ej heller man såg en ha' stor istermage.
 Ja, enslig och dyster var jorden väl då,

När Adam allena var herre härpå.
 Han undrande tänkte hvad Gud kunde mena,
 Som skapat en människa på jorden allena.
 Han tänkte också mån' Gud mig behöfver?
 Jag är dock för svag reflektera deröfver!
 Och Herren Gud sade: "Det är icke godt
 Att människan förblifver allena,"
 Derför vill jag gifva ock denne en lott,
 Med hvilken han kan sig förena.
 Och Herren Gud styrde att Adam blef tung,
 Och lade sig neder att sofva.
 Och Skaparen tog ett af hans sidoref,
 Och bygde deraf eno gäfva.
 När Adam uppvaknar hvad ser han väl då?
 En ung dejlig qvinna midtför honom stå.
 Han glömde all sveda och verk i sin sida,
 Blott för att med qvinnan få lefva och lida.
 Så var det då fastställt att qvinna och man,
 Skall lefva tillsamman och hjälpa hvarann.
 Och mannen bör ej uti månggifte gå; (5 Mos. 17: 17.)
 Ty qvinnan är svag, och har sorger ändå.
 De voro nu två till att ordna och ställa,
 Och anade ej någon gillrande fälla;
 Men demonen han sade till qvinnan såhär:
 "Tag du utaf frukten på kunskapens träd,
 Det gifver förstånd, ty så blifver det skrifvit,
 Och du blifver moder för folkslagen mång";
 Och förstånd är nödvändigt för lifvet."
 Eva tog frukten och åt derutaf,
 Och tänkte: det är ju behagligt,

Adam kom efter, åt ock derutaf;
 Men tänkte: det är ju beklagligt!
 Vi hafva nu brutit det bud vi ha fått,
 Ty vi ha furnuftiga blifvit; (1 Mos. 3: 22.)
 Vi hade ju endast en gräns på vår lott,
 Och den ha vi nu öfverskridit!
 Ty två symboliska träd uti lustgården stod,
 Det ena för döden, det andra för lifvet.
 Och Eva, olydig, hon åt och hon dog;
 Ty hon föredrog döden för lifvet.
 Ty lifvet i kroppen fick ej den natur,
 Att här existera beständigt.
 Att känna sig trycker af tusende år,
 Det vore för menniskan *allt för eländigt!*
 I qvällningens timma skaparen kom,
 Och ropa' på Adam, som gömt sig bland träden.
 Adam han svarar: jag blyges att någon mig ser;
 Ty naken jag är här i verlden.
 Och skaparen gjorde dem kjortlar af skinn,
 Och förde dem ut ifrån eden,
 Att då hemta mönster från staden Paris
 Var visst icke sättet och seden.
 Till demonen Gud sade: jag känner din list,
 Ty du var en rebell uti höjden;
 Du gaf der anledning till misshälligt tvist,
 Då du hade del uti fröjden.
 Din plats är på jorden bland fiender mång,
 Och mången bär fruktan då den ser din gång.
 Till Adam Gud sade: af jord jag dig gjort,
 Och dit skall du ock återvända"; (1 Mos. 3: 19.)

När du hafver odlat och närt dig af jord,
 Ock dagarna dina har ändat.
 Till qvinnan Gud sade: jag ser du är svag,
 Och sinliga böjelser när du,
 Derfor skall du afla och amma din' barn,
 Och sorgerna genomgå skall du.
 I tidens fullbordan jag ock ämnar sända
 Min son till de arma, förtryckta, elända;
 Han skall icke döma som ögonen ser;
 Jag skall ock ej glömma hvad helst han mig ber.
 Han skall ut på jorden bli hyllad af mången,
 Han skall icke qvida då han varder fången.
 Han synder skall bära för folkslagen alla,
 Han skall ej omstörtas, förderivas och falla. Es. 11: 1—6.
 Han skall också blifva en snara för mången
 Som älskar att lefva i synderna fången.
 Dödas han skall genom pöbel och dolken,
 Då lifvet han skänker till lösen för folken.
 Uppståndelsens furste han också är vorden,
 På det att mång' släkten må uppstå ur jorden.
 Ja, Eva hon födde då söner och döttrar,
 Och kände sig trygg i sin ende mans fjettrar.
 Men Kain han blef ju en grymmer tyrann,
 Ithy han tog lifvet af brodren;
 Han hade bordt hängas i rep utaf hamp,
 Med hufvudet neder mot jorden.
 Ja, folket föröktes som Gud dem befallt,
 Och bredde sig utöfver globen,
 Det var då ej tillåtet att lefva af "pallt," 3 Mos. 17: 12-15.
 Ej heller man reste kring polen.

Ja folket tillväxte i synd och elände,
Och de voro få som sin skapare kände.
Och skaparen sade: mig ångrar att jag ett folk
Af denna jorden uppväckte.
På alla de verldar i rymdene far
Jag icke har maken till slägte.
De vörda beläten och hata hvarandra,
Och jag är förgäten, samt mig de ock klandra.
Jag erinrar mig nu hvad jag vill med dem göra,
En flod vill jag sända som skall dem förstöra.
Men hvad blir det då af hvad min son hafver lofvat:
Att gifva sig sjelf till en igenlösningsgäfva?
Jag har dock en man som är from i sin lära,
Den ämnar jag ock öfver flodene bära.
En ark skall han bygga för sig och sitt folk,
Han skall ock på jordene varda min tolk.
Och Noach han bygde en flytande pråm,
Och fåglar samt vilddjur dem Gud honom sände,
De alla i arken ingick på en gång,
Då massorna blefvo af vattnet fördränkte.
Och Gud var tillfreds ty han tänkte:
All synd är nu borta och glömd.
Det synes ock så han ej kände,
De frön han i arkenom gömt.
Och arken han flöt uppå vattnet,
I ett hundra och femtio dar,
Och allt med organer var dödat,
Och dem ingen till grafvena bar.
Ja, Noachska familjen med djuren,
De lemnade arken i frid,

Och åter de stodo på jorden;
 Men dock mycket sorgsna dervid.
 Ty vänner och fordna bekanta de lågo kalla bredvid,
 Men Noach han odlade drufvor och gjorde sig druc-
 ken af vin.

Ja Abraham var ock en fyrbåk för folket,
 Han kallas "Guds vän," ja han var också folkets.
 Han älskade friden, var gifmild och god,
 Men Lot var ju sniken, han satt ock i Sodome port.
 Ja Abraham hade ock hustruar två,
 Men det var dock icke af nöden;
 Men Sara var gammal, ja halfdöd också,
 Och tänkte ju mycket på börden.
 Omsider ock Mose uppstod för ett folk,
 Er Israels ledare, herde och tolk;
 Han mente sig vara för ung att predika,
 Men stark nog han var att för faran ej vika.
 Han förde ett folk utur Faraos hand,
 Och målet för resan—måntro fridenes land?!
 Kora och Datan samt Abiram sjelf,
 De blefvo fördränkta i afgrundens elf.
 Så går det när menskan sig ämnar bli stor,
 Och ej vördar den Gud som i rymdene bor.
 Och Mose han stod blott på berget och såg
 Det härliga landet i fjerran;
 Att njuta dess fröjder blef honom förment,
 Ty olydig han var emot Herran.
 Och Israels prester de voro ej få,
 De voro ju legio till talet.
 De slagtrade oxar, och kärnan de åt,

Men folket var nöjda med skalet.
 Ja folket de hade ock presten att lyda,
 Såvida dem lifvet var kärt. (5 Mos. 17: 12.)
 Presten han hade ock lagen att tyda,
 Och folket sig nöjde dermed?
 Ja presterna hade en eviger rätt
 Till "bogen samt kinden och womben," (5 Mos. 18: 3.)
 Det feta de åt och oljan rann lätt,
 Men sena de voro i gången —.
 Och David var konung i Israels rike,
 Han styrde sitt folk under strid och besvär;
 Han fienden fällde och det utan like,
 En badande qvinna han också höll kär. (2 Sam. 11: 2.)
 Salomo var ock en man utaf verlden,
 Han lefde i vällust och prakt.
 Ett sinne han hade för lyxen och flärden.
 Ja äfven ett harem han hade med vakt.*)
 Salomo bygde ock afgudalunder,
 Och qvinnor de förde hans hjerta från Gud;
 Af folket han ansågs som visdomens under,
 Men vishet är ej att förgäta Guds bud.
 Esaias han var ock en Herrans profet,
 Han befrämjade sanning och ära;
 Han lyste bland folket som rymdens komet,
 Och det i båd' gerning och lära.
 Hans tal är ett salt i förruttnelsens rike,
 Hans tankar är fältrop! som icke har like!
 Jeremias han blef ock af Jehova kallad

*) Harem, så kallas den plats der många qvinnor äro för en mans räkning förvarade.

Att straffa Guds egendoms folk,
 Han hade en varning samt straffdom för alla,
 Han var ock en oförskräckt sanningens tolk!
 Och Daniel var vis till att drömmarna tyda,
 Han var också skicklig i astronomi,
 Hans hjerta var fast till att Jehova lyda;
 Han kastades för lejon men — gladdes dervid.
 Ty Daniel tänkte: "jag hafver en Gud
 Som ej Nebucadnesar rätt känner;
 Derföre jag fröjdas i lejonens bur,
 Ty Belzasar skall darra, ja äfven hans vänner."
 Zacharias han var ock af siare stam,
 Han såg både satan och presten; (Zach. 3: 1.)
 Han talte Guds vilja hvarhelst han gick fram,
 Och öfver Zion han sörjde för resten.
 Profeter och siare voro mång flera!
 Under Guds gamla förbund,
 Jag kan dem här alla ej repetera,
 Ithy dem förunnas en "blund."
 Fordom såg folket båd' gaster och spöken,
 Och bibeln säger ock de fans till,
 Men icke tror jag att ugglan är göken;
 Ejheller att hären är — sill.
 Det substantiella man känner och ser,
 Men kan ej se lifvet utjemte — — —;
 Ty själen (lifvet) i kroppen är ej utaf ler;
 Det hörer till rymdljusets slägte!
 I Babel ju också man gastarna såg,
 Men mest i den okunniges hjerna;
 Ty der ljuset och bildning sig hafver trängt fram,

Der ses ju ej spökerna gerna?
 Ja, patriarkaliska tiden var dunkel och grå,
 Dock hade den ljusare sidor,
 Den rättfärdiges lykta i fjerran ock låg, (Ebr. 11: 40.)
 Samt hoppet om fridfulla tider. (Es. 21: 19; Daniel 12: 13.)
 De hade väl strider i sektriska mål,
 Men kände ej "synoden" och påfven;
 De kände ejheller till Hasselquists "kål,"
 Ejheller Monteniska "håfven". ("Tiggare-gossen.")
 Omsider ock tiden var inne
 För Mesias till jorden att gå.
 Han föddes ock af ena qvinno,
 Och lades i krubban på strå.
 Det kom ej en Faraos dotter
 Och bar honom hem till sitt hof,
 Han låg ej vid Gamalils fötter;
 Guds enfödde son låg i krubban på strå!
 Herodis han önska'de veta
 Om Mesias ock födder var;
 Han sände ut vise männen att leta,
 Men desse honom olydige var. (Math. 2: 12.)
 De leddes af stjernan till staden (Bethlehem)
 Och folket dem krubban lät se;
 Guld, myrha de ock med sig hade,
 Det de ämnade Kristus att ge. (De gaf det t. h. m.)
 Och Johannes han döpte Mesias
 I vattnets flod af Jordan;
 Och mången då sade: "det var Elias,"
 Androm: att de voro "beelsebubs barn."
 Och Kristus han gick ibland folket och hjälpte

Mång tröslös och sörjande själ;
 Den lagkloke, så ock presten de hjälpte,
 De männer som ville slå Kristus ihjäl.
 Då Kristus fullbordat sin vandring på jorden,
 Han hängdes bland mördare opp;
 Hans svett var som blod i Gethsemane-gården;
 Och Joseph tog vård om hans kropp.
 Han uppstod ur grafven som skriften har sagt, Ps.16:10.
 Han blef ej maskarnes föda;
 Han ondskan besegrat och detta med magt,
 Samt lifvet — frambragt — för de döda — — —.
 Ty Kristus är sjelf det eviga lifvet; (Joh. 6: 32—52.)
 Dem lydigom får det som arf; (Joh. 11: 25, 26.)
 Ty så hafva profeterna skrifvit, (Jer. 23: 5.)
 Och Kristus har sjelf det ock sagt. (Luce 20: 35, 36.)
 Evangelister och apostlar de oss berätta
 Om Gud samt om visdom och nåd;
 De dermed vill lära oss att helt förtrösta
 På "Allfader" i råd och i dåd.
 Menniskan bör sig ej låta binda
 Vid kyrka och ritual;
 Men si barnet som ligger i "linda,"
 Det kan sig ej värna mot presternas garn — — —.
 Ingen i verlden oss lifvet kan gifva,
 Då döden i kroppen sitt säte intar;
 Derföre vi bör lyda hvad som är skrifvet:
 "Allenast en Gud i all våra dar!"
 Paulus var ju en sann missionär,
 Han talte Guds sanning till folket;
 Och mången omvändes till sanningens här;

Han gjorde ock under bland folket.
 Han reste från ort och till ort med Guds lära
 Han gjorde ej som presterna här:
 Hans uppsåt var helgat till Mästarens ära;
 Han mottog ej lön för stillhet och inga besvär —.
 Johannes han hade mång' syner och drömmar,
 De kan dock ej alla förstås;
 Han sågo ju änglar vid rykande brunnar?
 Han sågo ock qvinnor i rymden af änglar undfås!
 Mången har i bibeln skrifvit,
 Få dock skrifvit som han gjort;
 Han har i många saker rifvit;
 Samt skrifvit mer än han förstod, (Joh. Upp. 12: 6.)
 Men bibeln är ju en sanningens bok,
 Vi hafva ej fördel att den betvifla;
 Mången blifver dock en andelig tok;
 Som der uti mycket har "petat."
 Bibeln är ju ej Megiddeos slätt, (Domb. 5: 19; 2 Kon.-b. 9: 27.)
 Så att striden deruti och af bör utkämpas.
 Men mången har dock förts till förtidig graf,
 Blott för att bibeln tillämpats!
 Ty inquisitionens martyrer,
 De bära oss vittne derom;
 Att tusenden skilda tortyrer,
 Är gifna vid bibelns form.
 De mångfärgade läror de lärda uppställt,
 De äro blott hinder på vägen;
 De äro passiva vid himmelens gräns,
 Samt gör också mången förlägen!
 Af bibeln vi lærer: blott en Gud att lyda,

Samt älska och göra det sant är och rätt!
 Augsbургiska dogmer dem bör vi ej lyda;
 Ty läran är skäfvad och är bygd efter människosätt!
 (Augsb. Bek. sid. 36, 40, 61, 65, 68, 132.)

Skiljda åsigter om bibeln,
 Ju föda endast kif och parti!
 Mången har ock derföre dödats,
 Blott för han trott hvad han sett deruti.
 De kristna dem höfvas dock visst icke strida;
 De borde erinra att "Fadren och Sonen är ett,"
 De bör sig af uppsåt förena, samt *Gudi ock tjena*,
 Ty meningen är väl *hos Fadren bli ett?*
 Arfsynden är ock en falsk teori,
 Uppfunnen af munkar i kloster;
 De mena att modren föder en satans "reptil,"
 A. B. BK. sid. 35.

Men de, — ja de äro ej sena med "plåster" * * *.
 Ty vattnet de säga: det verkar förvisst,
 Både för synden och törsten!
 De vilja inbilla oss också till sist,
 Att synder kan sändas med posten.
 Min vän, kom ihåg en gyllene regel:
 "Den synden föröfvar är syndenes träl;"
 Tro icke att barnet i vaggan sin oskuld beröfvas
 Derföre att Kain slog Abel ihjäl.
 Menniskan så bör handla i lifvet,
 Att sinnet vid döden ej fruktan intager,
 Vi böra lyda hvad som är skrifvet: Es. 33:15, 16; Math. 19:29
 Ty lydningen fruktan för döden borttager.
 Den rike han bör ock erinra
 Att vexlar i grafven ej fås;

Han borde ock armodet lindra
 Så ofta ett tillfälle nås!
 De regerande bör ock erinra
 Att globarnas gång ej utaf dem bero;
 De bör också villigt besinna
 Att nationernas sorger på dem ock bero?
 Vår jord eger mången onyttiger man,
 Med hänsyn till landets regering;
 Han söker respekt hvarhelst han det kan,
 Och nöje han hafver i — tvångs-“anektering.”
 Sjukdomar, sorger samt möda och strid,
 Äro nu gäster på jorden;
 Visst fins det dagar af kärlek och frid,
 Men — räknas ju blott till högre klenoder.
 Vår jord väntar fridfulla tider,
 De äro dock fjerran ännu!
 Ty trældom samt synder och strider
 Skall väl ej alltid förnedra Guds bud — —.
 Den “enfödde” skall återvända
 Med härar i ädel mission!
 Men — Gehova skall för dem sända
 En rening af — konflagration!
 Uppståndelsens furste skall visst återkomma.
 Och väcka sitt folk ifrån död;
 Och lycklig är den som har del bland de fromma,
 Han närer ej någon fruktan för yttersta glöd.
 Ett fridens rike Allfader skall ordna,
 Som icke har skuggor och fel;
 O säg mig, min vän, är det uppåt så ordnat,
 Att du deruti väntar del?!

Må vi ej likna de "jungfruer visa"!
 Ty lampa de hade men oljan de glömt;
 De hade ej nöje vid bröllopet "spisa";
 Ty brudgummen hafver dem också förglömt.

HVAD ÄR MENNISKAN?

I anatomiskt och physiologiskt hänseende underrättas vi och väl inser att humana racen på denna jord är af skaparen ämnad och danad för ädlare och viktigare mål än den öfriga djurverlden; ty hvad man än kan civilisera och utbilda ett djurs anlag eller medfödda naturgåfvor, så kan man dock hos det samma aldrig inplanta fruktan för straff eller hopp om belöning efter jordelivets slut. Alla lifegande organiska kroppar eger en medfödd fruktan för döden; men det humana racet eger en medfödd fruktan och aning om hur att få det efter döden. Denna medfödda aning är ej bevisligt att djurriket eger.

Vi förstå att nästan alla organiska kroppar äro likt ett åkerfält, d. v. s. all åker nästan eger några utvecklingskrafter, om den rätt behandlas och brukas; så ock med det organiska lifvet, och isynnerhet människan; hon kan civiliseras och bildas och mottaga lärdomar till en förundransvärd höjd; dock dör den mest lärde i okunnighet om mycket lärovärdt.

De folkstammar som nu lefva i primitivt tillstånd har troligen i en föregången tid haft bättre upplysning om en evig Gud o. s. v. Emellertid är ett sådant folk på det högsta värdt de kristnas och de civiliserades hjälp och sympati; ty de innehafva

en ställning likt en menniska utkommen på ohållbara issskorpor i hafvet. Ett sådant folk är i många hänseenden likt spenbarn: de kunna ej hjälpa sig sjelfva, förstå ej hvad deras verkliga gagn och bästa är; eger troligt både anlag till förnuftsutveckling och intelligens, men kan ej bruka eller utveckla det, i brist på hjälp ifrån ett bättre vetande folk. Ho kan prisa sig sjelf för den bildning och de förståndsgäfvor den äger?! Låtom oss, i den mån vi kunna, och i hvad som nyttigt är bistå den okunnige och hedningen. Låtom oss erinra: andra hafva förut hjälpt oss. Medgifvas måste väl, att med civilisering af primitiva och vilda folkstammar följer många för dem förut okända synder; men det är dock ej egentligen den sanna kristendomens fel, ty mången bär ljus som ej sjelf lyser. Civilisation och sann Gudsdyrkan är för det humana racet af timlig och evig nytta, om det rätteligen omfattas och brukas. Motsatsen i brukning är motsatsen i verkande egenskaper på människan både nu och evinnerligen!

Det är af ethnographister granneligen utfunnet att på vår glob talas 80 destinkta tungomål, och att 3,646 skiljda dialekter hafva utgrenat sig derifrån. I Amerika talas 1,624 olika språk eller skilda munarter.

När som vi nu tro det sakförhållandet är på fakta grundat att det humana racet (hur olika hvarandra de än äro) äro alla utgrenade från ett par stamträd, Adam och Eva, så inse vi alla att den olikhet som förefinnes människostammarna emellan, just förorsakas af temperaturolikheter rundt jorden,

och af folkstammarnas olika lefnadsseder samt af olika luftlager i olika bälten och af solens olika effektivt verkande egenskaper på allt organiskt och botaniskt lif, samt på allt hvad substantielt är.

Hudfärgens och kroppsbildningens olikheter hafva genom årtusenden gradvis utvecklats sig såväl på det humana racet som på den öfriga djurverlden tillfölje af, som ofvan nämnt är, och af olika luftelements förbrukning; ty genom den geografiska skillnad, som naturligtvis är mycket olik rundt en världskropp, förändras hudfärg och kroppsbyggnad ganska fort. Exempelvis: tag tvänne bröder vid deras späda ålder, låt en af dem tillbringa en tid af 50 år på 75°. N. b. g.; låt den andre tillbringa samma tid på jordens medelpunkt eller i tropikerna; för dem sedan åter tillsamman så skall man finna en förvånande skillnad dem emellan till alla delar, och det blott på en tid af 50 år. En materialist ställer sig i bottenlöst "stöp" då han söker orimliggöra bibelns utsago om en evig Gud samt om att humana racet härstammar från tvänne de första.

Afven är det en till vansinne gränsande idé att påstå att det organiska och botaniska ingen början har haft samt intet slut eger; ty det är en ojäfaktig sanning, att hur stort ett materiellt föremål än är, eger det dock tvenne ändpunkter; detta bevisar att det materiella har haft en begynnelse, dock eger det substantiella progressifva egenskaper och utvecklingsgrader i många skiljda former, d. v. s. slutet af det ena är begynnelsen till det andra. (Må ingen här missförstå min mening.)

Nu till sist några ord om lif och död i och på allt hvad materielt är.

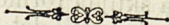
Vi förstå att lif och död äro likt ljus och mörker, de kunna positivt ej förenas, utan det ena flyr för det andra. Lif är ej att finna utan i förening med substantiella kroppar och lifvets begynnelse är liktydigt med kroppens begynnelsebildning, enligt de af Skaparen danade fortplantningslagarne. Liksom intet ljud eller röst är att finna eller att höra utan orsak; och denna orsak är: att elementära och substantiella kroppar finnas som ljud och röster åstadkommer; ingen kan taga ett ljud eller en röst och förvara det, ejheller låta någon se det; ejheller kan någon taga lifvet och gömma det, eller låta någon se det (skiljdt från kroppen). En människas förståndsgåfvor och intelligens hon eger i lifvet kan ej skrinläggas efter hennes död; utan då döden har intagit lifvets plats, d. v. s. blodcirkulationen i förening med luftrepulsationen genom näsan till lungorna har stannat, då har lifvet flytt o. döden är närvarande! likt: vi kunna ej släcka ett ljus eller lampa, utan att på samma gång döda skenet och dess värmekraft i förening med luften.

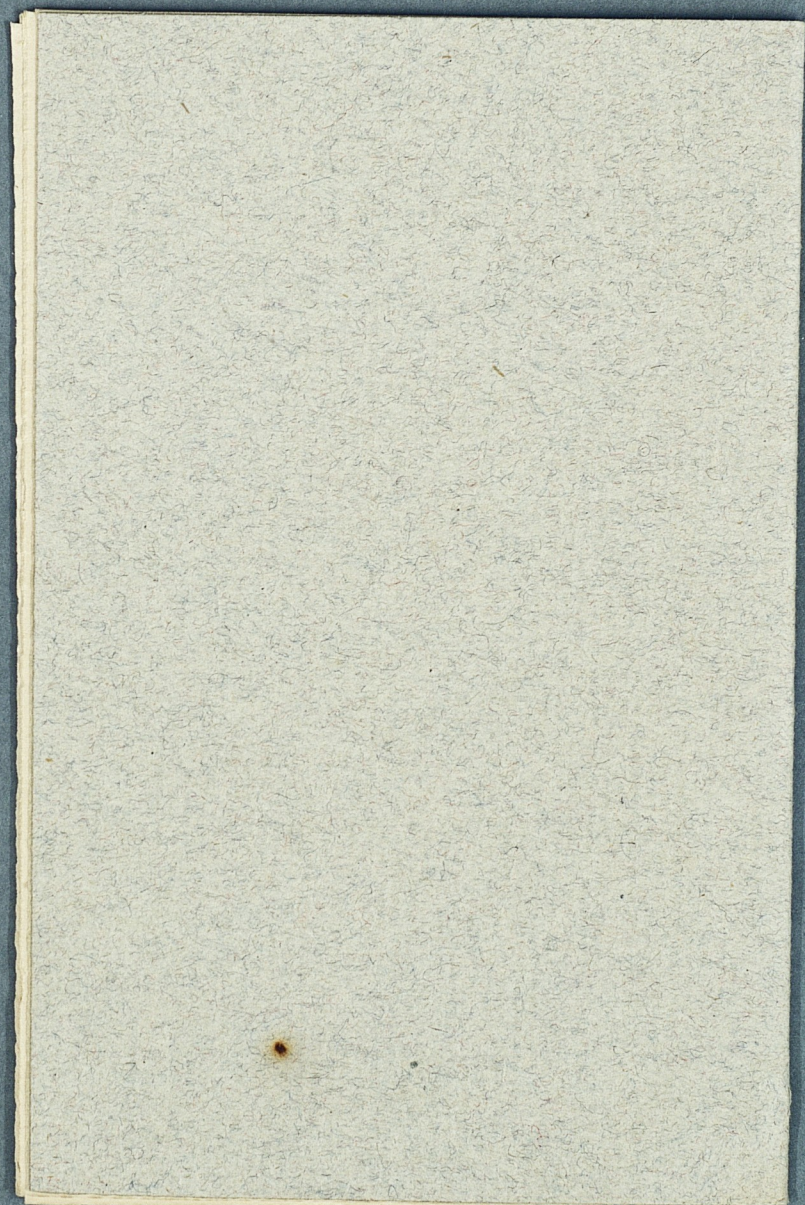
Min vän, eho du är och blir, som läser dessa ord,
Lägg bördan ej för tungt på den med penna skrifver.

Betänkom endast det: vi skapa blotta ord.

Må ingen göra sig villfarande vägar af denna lilla skrifts innehåll, ty motivet är motsattsen.

C. P. PETERSON.

www.books2ebooks.eu